

॥ ॐ श्रीपरमात्मने नमः ॥

ભગવાન્ શ્રીજાનકીનાથકી

આરતી

ૐ જય જાનકિનાથા, હો પ્રભુ જય શ્રીરઘુનાથા ।
દોઉ કર જોડે વિનવૌં, પ્રભુ મેરી સુનો બાતા ॥ ૐ ॥

તુમ રઘુનાથ હમારે, પ્રાણ પિતા માતા ।
તુમ હો સજન સંગાતી, ભક્તિ મુક્તિ દાતા ॥ ૐ ॥

ચૌરાસી પ્રભુ ફન્દ છુડાવો, મેટો યમ ત્રાસા ।
નિશ દિન પ્રભુ મોહિ રાખો, અપને સંગ સાથા ॥ ૐ ॥

સીતારામ લક્ષ્મણ ભરત શત્રુહન, સંગ ચારૌં ભૈયા ।
જગમગ જ્યોતિ વિરાજત, શોભા અતિ લહિયા ॥ ૐ ॥

હનુમત નાદ બજાવત, નેવર દુમકાતા ।
કંચન થાલ આરતી, કરત કૌશલ્યા માતા ॥ ૐ ॥

કિરિટ મુકુટ કર ધનુષ વિરાજત, શોભા અતિ ભારી ।
મનીરામ દરશન કર,
તુલસિદાસ દરશન કર, પલ-પલ બલિહારી ॥ ૐ ॥

જય જાનકિનાથા, હો પ્રભુ જય શ્રી રઘુનાથા ।
હો પ્રભુ જયસીતા માતા, હો પ્રભુ જય લક્ષ્મણ ભ્રાતા ॥ ૐ ॥

હો પ્રભુ જય ચારૌં ભ્રાતા, હો પ્રભુ જય હનુમત દાસા ।
દોઉ કર જોડે વિનવૌં, પ્રભુ મેરી સુનો બાતા ॥ ૐ ॥

प्रनवउं पवनकुमार बल बन पावक ग्यानधन ।
जासु हृदय आगार बसहिं राम सर थाप धर ॥

किष्किन्धाकांड

[दोहा २८]

बलि बाँधत प्रभु बाढ़ेउ सो तनु बरनि न जाई ।
उभय धरी महुँ दीन्हीं सात प्रदक्षिण धाई ॥
अंगद कडई जाउँ मैं पारा ।
जियँ संसय कष्टु झिरती बारा ॥
जामवंत कड तुम्ह सब लायक ।
पठईअ किमि सबही कर नायक ॥
कडई रीछपति सुनु हनुमाना ।
का थुप साधि रहेउ बलवाना ॥
पवन तनय बल पवन समाना ।
बुधि बिबेक बिग्यान निधाना ॥
कवन सो काज कठिन जग माहीं ।
जो नहिं छोई तात तुम्ह पाहीं ॥
राम काज लागि तव अवतारा ।
सुनतहिं भयउ पर्वताकारा ॥
कनक बरन तन तेज बिराजा ।
मानहुँ अपर गिरिन्ह कर राजा ॥
सिंहनाद करि बारहिं बारा ।
लीलहिं नाघउँ जलनिधि बारा ॥

સહિત સહાય રાવનહિ મારી ।
 આનઉં ઈહાં ત્રિકૂટ ઉપારી ॥
 જામવંત મૈં પૂંછઉ તોહી ।
 ઉચિત સિખાવનુ દીજહુ મોહી ॥
 એતના કરહુ તાત તુમ્હ જાઈ ।
 સીતહિ દેખિ કહહુ સુધિ આઈ ॥
 તબ નિજ ભુજ બલ રાજિવનૈના ।
 કૌતુક લાગિ સંગ કપિ સેના ॥

છં૦—કપિ સેન સંગ સંઘારિ
 નિસિચર રામુ સીતહિ આનિહૈં ।
 ત્રૈલોક પાવન સુજસુ સુર
 મુનિ નારદાદિ બખાનિહૈં ॥
 જો સુનત ગાવત કહત
 સમુઝત પરમ પદ નર પાવઈ ।
 રઘુબીર પદ પાથોજ
 મધુકર દાસ તુલસી ગાવઈ ॥

[દોહા ૩૦ (ક)]

ભવ ભેષજ રઘુનાથ જસુ સુનહિં જે નર અરુ નારિ ।
 તિન્હ કર સકલ મનોરથ સિદ્ધ કરહિં ત્રિસિરારિ ॥

[સોરઠા ૩૦ (ખ)]

નીલોત્પલ તન સ્યામ કામ કોટિ સોભા અધિક ।
 સુનિઅ તાસુ ગુન ગ્રામ જાસુ નામ અઘ ખગ બધિક ॥

श्री गणेशाय नमः
श्री जानकीवल्लभो विजयते

श्रीरामचरितमानस

पंचम सोपाढ

सुंदरकांड

श्लोक

शान्तं शाश्वतमप्रमेयमनघं निर्वाणशान्तिप्रदं
ब्रह्माशम्भुङ्गणीन्द्रसेव्यमनिशं वेदान्तवेद्यं विभुम् ।
रामाभ्यं जगदीश्वरं सुरगुरुं मायामनुष्यं हरिं
वन्देऽहं करुणाकरं रघुवरं भूपालयूडामणिम् ॥ १ ॥

नान्या स्पृहा रघुपते हृदयेऽस्मदीये
सत्यं वदामि य भवानभिलान्तरात्मा ।
भक्तिं प्रयच्छ रघुपुङ्गव निर्भरां मे
कामाद्विदोषरहितं कुरु मानसं य ॥ २ ॥

अतुलितबलधामं डेमशैलाभद्रेऽहं
दनुजवनकृशानुं ज्ञानिनामग्रगण्यम् ।
सकलगुणनिधानं वानराणामधीशं
रघुपतिप्रियभक्तं वातजातं नमामि ॥ ३ ॥

જામવંત કે બચન સુહાએ ।
 સુનિ હનુમંત હૃદય અતિ ભાએ ॥
 તબ લગિ મોહિ પરિખેહુ તુમ્હ ભાઈ ।
 સહિ દુખ કંદ મૂલ ફલ ખાઈ ॥
 જબ લગિ આવૌં સીતહિ દેખી ।
 હોઈહિ કાજુ મોહિ હરષ બિસેષી ॥
 યહ કહિ નાઈ સબન્હિ કહું માથા ।
 ચલેઉ હરષિ હિયં ધરિ રઘુનાથા ॥
 સિંધુ તીર એક ભૂધર સુંદર ।
 કૌતુક કૂદિ ચઢેઉ તા ઊપર ॥
 બાર બાર રઘુબીર સંભારી ।
 તરકેઉ પવનતનય બલ ભારી ॥
 જેહિં ગિરિ ચરન દેઈ હનુમંતા ।
 ચલેઉ સો ગા પાતાલ તુરંતા ॥
 જિમિ અમોઘ રઘુપતિ કર બાના ।
 એહી ભાંતિ ચલેઉ હનુમાના ॥
 જલનિધિ રઘુપતિ દૂત બિચારી ।
 તેં મૈનાક હોહિ શ્રમહારી ॥

[દોહા ૧]

હનૂમાન તેહિ પરસા કર પુનિ કીન્હ પ્રનામ ।
 રામ કાજુ કીન્હેં બિનુ મોહિ કહાં બિશ્રામ ॥
 જાત પવનસુત દેવન્હ દેખા ।
 જાનૈં કહું બલ બુદ્ધિ બિસેષા ॥

સુરસા નામ અહિન્દ કે માતા ।
 પઠઈન્હિ આઈ કહી તેહિં બાતા ॥
 આજુ સુરન્હ મોહિ દીન્હ અહારા ।
 સુનત બચન કહ પવનકુમારા ॥
 રામ કાજુ કરિ ફિરિ મૈ આવૌં ।
 સીતા કઈ સુધિ પ્રભુહિ સુનાવૌં ॥
 તબ તવ બદન પૈઠિહઉં આઈ ।
 સત્ય કહઉં મોહિ જાન દે માઈ ॥
 કવનેહું જતન દેઈ નહિં જાના ।
 ગ્રસસિ ન મોહિ કહેઉ હનુમાના ॥
 જોજન ભરિ તેહિં બદનુ પસારા ।
 કપિ તનુ કીન્હ દુગુન બિસ્તારા ॥
 સોરહ જોજન મુખ તેહિં ઠયગી ।
 તુરત પવનસુન બત્તિસ ભયગી ॥
 જસ જસ સુરસા બદનુ બઢાવા ।
 તાસુ દૂન કપિ રૂપ દેખાવા ॥
 સત જોજન તેહિં આનન કીન્હા ।
 અતિ લઘુ રૂપ પવનસુત લીન્હા ॥
 બદન પઈઠિ પુનિ બાહેર આવા ।
 માગા બિદા તાહિ સિરુ નાવા ॥
 મોહિ સુરન્હ જેહિ લાગિ પઠાવા ।
 બુધિ બલ મરમુ તોર મૈ પાવા ॥

[દોહા ૨]

રામ કાજુ સબુ કરિહહુ તુમ્હ બલ બુદ્ધિ નિધાન ।
 આસિષ દેઈ ગઈ સો હરષિ ચલેઉ હનુમાન ॥

નિસિચરિ એક સિંધુ મહું રહઈ ।
 કરિ માયા નભુ કે ખગ ગહઈ ॥
 જીવ જંતુ જે ગગન ઉડાહીં ।
 જલ બિલોકિ તિન્હ કે પરિછાહીં ॥
 ગહઈ છાહું સક સો ન ઉડાઈ ।
 એહિ બિધિ સદા ગગનચર ખાઈ ॥
 સોઈ ઇલ હનૂમાન કહું કીન્હા ।
 તાસુ કપટુ કપિ તુરતહિં ચીન્હા ॥
 તાહિ મારિ મારુત સુત બીરા ।
 બારિધિ પાર ગયઉ મતિધીરા ॥
 તહાં જાઈ દેખી બન સોભા ।
 ગુંજત ચંચરીક મધુ લોભા ॥
 નાના તરુ ફલ ફૂલ સુહાએ ।
 ખગ મૃગ બુંદ દેખિ મન ભાએ ॥
 સૈલ બિસાલ દેખિ એક આગેં ।
 તા પર ધાઈ ચઢેઉ ભય ત્યાગેં ॥
 ઉમા ન કછુ કપિ કે અધિકાઈ ।
 પ્રભુ પ્રતાપ જો કાલહિ ખાઈ ॥
 ગિરિ પર ચઢિ લંકા તેહિં દેખી ।
 કહિ ન જાઈ અતિ દુર્ગ બિસેષી ॥
 અતિ ઉતંગ જલનિધિ ચહું પાસા ।
 કનક કોટ કર પરમ પ્રકાસા ॥

છં૦ —કનક કોટ બિચિત્ર મનિ

કૃત સુંદરાયતના ઘના ।

ચઉહટ્ટ હટ્ટ સુબટ્ટ બીથીં
 ચારુ પુર બહુ બિધિ બના ॥
 ગજ બાજિ ખચ્ચર નિકર
 પદચર રથ બરૂથન્હિ કો ગનૈ ।
 બહુરૂપ નિસિચર જૂથ અતિબલ
 સેન બરનત નહિં બનૈ ॥ ૧ ॥
 બન બાગ ઉપબન બાટિકા
 સર કૂપ બાપીં સોહહીં ।
 નર નાગ સુર ગંધર્ભ કન્યા
 રૂપ મુનિ મન મોહહીં ॥
 કહું માલ દેહ બિસાલ સૈલ
 સમાન અતિબલ ગર્જહીં ।
 નાના અખારેન્હ તિરહિં બહુબિધિ
 એક એકન્હ તર્જહીં ॥ ૨ ॥
 કરિ જતન ભટ કોટિન્હ બિકટ
 તન નગર ચહું દિસિ રચ્છહીં ।
 કહું મહિષ માનુષ ધેનુ ખર
 અજ બલ નિસાચર ભચ્છહીં ॥
 એહિ લાગિ તુલસીદાસ ઈન્હ કી
 કથા કધુ એક હૈ કહી ।
 રઘુબીર સર તીરથ સરીરન્હિ
 ત્યાગિ ગતિ પૈહહિં સહી ॥ ૩ ॥

[દોહા ૩]

પુર રખવારે દેખિ બહુ કપિ મન કીન્હ બિચાર ।
અતિ લઘુ રૂપ ધરૈં નિસિ નગર કરૈં પઈસાર ॥

મસક સમાન રૂપ કપિ ધરી ।
લંકહિ ચલેઉ સુમિરિ નરહરી ॥
નામ લંકિની એક નિસિચરી ।
સો કહ ચલેસિ મોહિ નિંદરી ॥
જાનેહિ નહીં મરમુ સઠ મોરા ।
મોર અહાર જહાં લગિ ચોરા ॥
મુઠિકા એક મહા કપિ હની ।
રુધિર બમત ધરનીં ઢનમની ॥
પુનિ સંભારિ ઉઠી સો લંકા ।
જોરિ પાનિ કર બિનય સસંકા ॥
જબ રાવનહિ બ્રહ્મ બર દીન્હા ।
ચલત બિરંચિ કહા મોહિ ચીન્હા ॥
બિકલ હોસિ તેં કપિ કે મારે ।
તબ જાનેસુ નિસિચર સંધારે ॥
તાત મોર અતિ પુન્ય બહૂતા ।
દેખેઉં નયન રામ કર દૂતા ॥

[દોહા ૪]

તાત સ્વર્ગ અપબર્ગ સુખ ધરિઅ તુલા એક અંગ ।
તૂલ ન તાહિ સકલ મિલિ જો સુખ લવ સતસંગ ॥

પ્રબિસિ નગર કીજે સબ કાજા ।
 હૃદયે રાખિ કોસલપુર રાજા ॥
 ગરલ સુધા રિપુ કરહિં મિતાર્થ ।
 ગોપદ સિંધુ અનલ સિતલાઈ ॥
 ગરુડ સુમેરુ રેનુ સમ તાહી ।
 રામ કૃપા કરિ ચિતવા જાહી ॥
 અતિ લઘુ રૂપ ધરેઉ હનુમાના ।
 પૈઠા નગર સુમિરિ ભગવાના ॥
 મંદિર મંદિર પ્રતિ કરિ સોધા ।
 દેખે જહું તહું અગનિત જોધા ॥
 ગયઉ દસાનન મંદિર માહીં ।
 અતિ બિચિત્ર કહિ જાત સો નાહીં ॥
 સયન કિએં દેખા કપિ તેહી ।
 મંદિર મહું ન દીખિ બૈદેહી ॥
 ભવન એક પુનિ દીખ સુહાવા ।
 હરિ મંદિર તહું ભિન્ન બનાવા ॥

[દોહા ૫]

રામાયુધ અંકિત ગૃહ સોભા બરનિ ન જાઈ ।
 નવ તુલસિકા બૃંદ તહું દેખિ હરષ કપિરાઈ ॥

લંકા નિસિચર નિકર નિવાસા ।
 ઈહાં કહાં સજજન કર બાસા ॥
 મન મહું તરક કરૈં કપિ લાગા ।
 તેહીં સમય બિભીષનુ જાગા ॥

રામ રામ તેહિં સુમિરન કીન્હા ।
 હૃદયેં હરષ કપિ સજજન ચીન્હા ॥
 એહિ સન હઠિ કરિહઉં પહિયાની ।
 સાધુ તે હોઈ ન કારજ હાની ॥
 બિપ્ર રૂપ ધરિ બચન સુનાએ ।
 સુનત બિભીષન ઉઠિ તહું આએ ॥
 કરિ પ્રનામ પૂંછી કુસલાઈ ।
 બિપ્ર કહહુ નિજ કથા બુઝાઈ ॥
 કી તુમ્હ હરિ દાસન્હ મહું કોઈ ।
 મોરેં હૃદય પ્રીતિ અતિ હોઈ ॥
 કી તુમ્હ રામુ દીન અનુરાગી ।
 આયહુ મોહિ કરન બડભાગી ॥

[દોહા ૬]

તબ હનુમંત કહી સબ રામ કથા નિજ નામ ।
 સુનત જુગલ તન પુલક મન મગન સુમિરિ ગુન ગ્રામ ॥

સુનહુ પવનસુત રહનિ હમારી ।
 જિમિ દસનન્હિ મહું જીભ બિચારી ॥
 તાત કબહું મોહિ જાનિ અનાથા ।
 કરિહહિં કૃપા ભાનુકુલ નાથા ॥
 તામસ તનુ કધુ સાધન નાહીં ।
 પ્રીતિ ન પદ સરોજ મન માહીં ॥
 અબ મોહિ ભા ભરોસ હનુમંતા ।
 બિનુ હરિકૃપા મિલહિં નહિં સંતા ॥

જૈં રઘુબીર અનુગ્રહ કીન્હા ।
 તૌ તુમ્હ મોહિ દરસુ હઠિ દીન્હા ॥
 સુનહુ બિભીષન પ્રભુ કે રીતી ।
 કરહિં સદા સેવક પર પ્રીતી ॥
 કહહુ કવન મેં પરમ કુલીના ।
 કપિ ચંચલ સબહીં બિધિ હીના ॥
 પ્રાત લેઈ જો નામ હમારા ।
 તેહિ દિન તાહિ ન મિલે અહારા ॥

[દોહા ૭]

અસ મેં અધમ સખા સુનુ મોહૂ પર રઘુબીર ।
 કીન્હી કૃપા સુમિરિ ગુન ભરે બિલોચન નીર ॥

જાનતહૂં અસ સ્વામિ બિસારી ।
 ફિરહિં તે કાહે ન હોહિં દુખારી ॥
 એહિ બિધિ કહત રામ ગુન ગ્રામા ।
 પાવા અનિર્ભાચ્ય બિશ્રામા ॥
 પુનિ સબ કથા બિભીષન કહી ।
 જેહિ બિધિ જનકસુતા તહૂં રહી ॥
 તબ હનુમંત કહા સુનુ ભ્રાતા ।
 દેખી ચહઉં જાનકી માતા ॥
 જુગુતિ બિભીષન સકલ સુનાઈ ।
 ચલેઉ પવનસુત બિદા કરાઈ ॥
 કરિ સોઈ રૂપ ગયઉ પુનિ તહવાં ।
 બન અસોક સીતા રહ જહવાં ॥

દેખિ મનહિં મહું કીન્હ પ્રનામા ।
 બૈઠેહિં બીતિ જાત નિસિ જામા ॥
 કૃસ તનુ સીસ જટા એક બેની ।
 જપતિ હૃદયં રઘુપતિ ગુન શ્રેની ॥

[દોહા ૮]

નિજ પદ નયન દિએં મન રામ પદ કમલ લીન ।
 પરમ દુખી ભા પવનસુત દેખિ જાનકી દીન ॥

તરુ પલ્લવ મહું રહા લુકાઈ ।
 કરઈ બિચાર કરૈં કા ભાઈ ॥
 તેહિ અવસર રાવનુ તહું આવા ।
 સંગ નારિ બહુ કિએં બનાવા ॥
 બહુ બિધિ ખલ સીતહિ સમુઝાવા ।
 સામ દાન ભય ભેદ દેખાવા ॥
 કહ રાવનુ સુનુ સુમુખિ સયાની ।
 મંદોદરી આદિ સબ રાની ॥
 તવ અનુચરીં કરઉં પન મોરા ।
 એક બાર બિલોકુ મમ ઓરા ॥
 તૃન ધરિ ઓટ કહતિ બૈદેહી ।
 સુમિરિ અવધપતિ પરમ સનેહી ॥
 સુનુ દસમુખ ખદ્યોત પ્રકાસા ।
 કબહું કિ નલિની કરઈ બિકાસા ॥
 અસ મન સમુઝુ કહતિ જાનકી ।
 ખલ સુધિ નહિં રઘુબીર બાન કી ॥

सठ सूनें हरि आनेहि मोडी ।
अधम निलज्ज लाज नहिं तोडी ॥

[दोहा ८]

आपुहि सुनि जघोत सम रामहि मानु समान ।
परुष जयन सुनि काढ़ि असि बोला अति भिसिआन ॥

सीता तैं मम कृत अपमाना ।
कटिहउँ तव सिर कठिन कृपाना ॥
नाहिं त सपट्टि मानु मम जानी ।
सुमुष्णि डोति न त ज्वन डानी ॥
स्याम सरोज दाम सम सुंदर ।
प्रभु भुज करि कर सम दसकंधर ॥
सो भुज कंठ कि तव असि घोरा ।
सुनु सठ अस प्रवान पन मोरा ॥
यंद्रडास हरु मम परितापं ।
रघुपति बिरह अनल संजातं ॥
सीतल निसित जडसि जर धारा ।
कह सीता हरु मम दुष्ण भारा ॥
सुनत जयन पुनि मारन धावा ।
मयतनयाँ कहि नीति बुझावा ॥
कहेसि सकल निसियरन्डि बोलाई ।
सीतहि बहु बिधि त्रासहु जाई ॥
मास दिवस महुँ कडा न माना ।
तौ मै मारबि काढ़ि कृपाना ॥

[દોહા ૧૦]

ભવન ગયઉ દસકંધર ઈહાં પિસાચિનિ બુંદ ।
સીતહિ ત્રાસ દેખાવહિં ધરહિં રૂપ બહુ મંદ ॥

ત્રિજટા નામ રાચ્છસી એકા ।
રામ ચરન રતિ નિપુન બિબેકા ॥
સબન્હૌ બોલિ સુનાએસિ સપના ।
સીતહિ સેઈ કરહુ હિત અપના ॥
સપનેં બાનર લંકા જારી ।
જાતુધાન સેના સબ મારી ॥
ખર આરુઢ નગન દસસીસા ।
મુંડિત સિર ખંડિત ભુજ બીસા ॥
એહિ બિધિ સો દચ્છિન દિસિ જાઈ ।
લંકા મનહું બિભીષન પાઈ ॥
નગર ફિરી રઘુબીર દોહાઈ ।
તબ પ્રભુ સીતા બોલિ પઠાઈ ॥
યહ સપના મેં કહઉં પુકારી ।
હોઈહિ સત્ય ગએં દિન ચારી ॥
તાસુ બચન સુનિ તે સબ ડરીં ।
જનકસુતા કે ચરનન્હિ પરીં ॥

[દોહા ૧૧]

જહું તહું ગઈ સકલ તબ સીતા કર મન સોચ ।
માસ દિવસ બીતેં મોહિ મારિહિ નિસિચર પોચ ॥

ત્રિજટા સન બોલીં કર જોરી ।
 માતુ બિપતિ સંગિનિ તેં મોરી ॥
 તજોં દેહ કરુ બેગિ ઉપાઈ ।
 દુસહ બિરહુ અબ નહિં સહિ જાઈ ॥
 આનિ કાઠ રચુ ચિતા બનાઈ ।
 માતુ અનલ પુનિ દેહિ લગાઈ ॥
 સત્ય કરહિ મમ પ્રીતિ સયાની ।
 સુને કો શ્રવન સૂલ સમ બાની ॥
 સુનત બચન પદ ગહિ સમુઝાએસિ ।
 પ્રભુ પ્રતાપ બલ સુજસુ સુનાએસિ ॥
 નિસિ ન અનલ મિલ સુનુ સુકુમારી ।
 અસ કહિ સો નિજ ભવન સિધારી ॥
 કહ સીતા બિધિ ભા પ્રતિકૂલા ।
 મિલિહિ ન પાવક મિટિહિ ન સૂલા ॥
 દેખિઅત પ્રગટ ગગન અંગારા ।
 અવનિ ન આવત એકઉ તારા ॥
 પાવકમય સસિ સ્રવત ન આગી ।
 માનહું મોહિ જાનિ હતભાગી ॥
 સુનહિ બિનય મમ બિટપ અસોકા ।
 સત્ય નામ કરુ હરુ મમ સોકા ॥
 નૂતન કિસલય અનલ સમાના ।
 દેહિ અગિનિ જનિ કરહિ નિદાના ॥
 દેખિ પરમ બિરહાકુલ સીતા ।
 સો ઇન કપિહિ કલપ સમ બીતા ॥

[સોરઠા ૧૨]

કપિ કરિ હૃદયં બિચાર દીન્હિ મુદ્રિકા ડારિ તબ ।
જનુ અસોક અંગાર દીન્હિ હરષિ ઉઠિ કર ગહેઉ ॥

તબ દેખી મુદ્રિકા મનોહર ।
રામ નામ અંકિત અતિ સુંદર ॥
ચકિત ચિતવ મુદરી પહિયાની ।
હરષ બિષાદ હૃદયં અકુલાની ॥
જીતિ કો સકઈ અજય રઘુરાઈ ।
માયા તેં અસિ રચિ નહિં જાઈ ॥
સીતા મન બિચાર કર નાના ।
મધુર બચન બોલેઉ હનુમાના ॥
રામચંદ્ર ગુન બરનેં લાગા ।
સુનતહિં સીતા કર દુખ ભાગા ॥
લાગી સુનેં શ્રવન મન લાઈ ।
આદિહુ તેં સબ કથા સુનાઈ ॥
શ્રવનામૃત જેહિં કથા સુહાઈ ।
કહી સો પ્રગટ હોતિ કિન ભાઈ ॥
તબ હનુમંત નિકટ ચલિ ગયઉ ।
ફિરિ બૈઠીં મન બિસમય ભયઉ ॥
રામ દૂત મૈં માતુ જાનકી ।
સત્ય સપથ કરુનાનિધાન કી ॥
યહ મુદ્રિકા માતુ મૈં આની ।
દીન્હિ રામ તુમ્હ કહું સહિદાની ॥

નર બાનરહિ સંગ કહુ કેસેં ।
કહી કથા ભઈ સંગતિ જૈસેં ॥

[દોહા ૧૩]

કપિ કે બચન સપ્રેમ સુનિ ઉપજા મન બિસ્વાસ ।
જાના મન ક્રમ બચન યહ કૃપાસિંધુ કર દાસ ॥
હરિજન જાનિ પ્રીતિ અતિ ગાઢી ।
સજલ નયન પુલકાવલિ બાઢી ॥
બૂડત બિરહ જલધિ હનુમાના ।
ભયહુ તાત મો કહું જલજાના ॥
અબ કહુ કુસલ જાઉં બલિહારી ।
અનુજ સહિત સુખ ભવન ખરારી ॥
કોમલચિત કૃપાલ રઘુરાઈ ।
કપિ કેહિ હેતુ ધરી નિહુરાઈ ॥
સહજ બાનિ સેવક સુખદાયક ।
કબહુંક સુરતિ કરત રઘુનાયક ॥
કબહું નયન મમ સીતલ તાતા ।
હોઈહહિં નિરખિ સ્યામ મૃદુ ગાતા ॥
બચનુ ન આવ નયન ભરે બારી ।
અહહ નાથ હૌં નિપટ બિસારી ॥
દેખિ પરમ બિરહાકુલ સીતા ।
બોલા કપિ મૃદુ બચન બિનીતા ॥
માતુ કુસલ પ્રભુ અનુજ સમેતા ।
તબ દુખ દુખી સુકૃપા નિકેતા ॥

જનિ જનની માનહુ જિયં ઊના ।
તુમ્હ તે પ્રેમુ રામ કેં દૂના ॥

[દોહા ૧૪]

રઘુપતિ કર સંદેસુ અબ સુનુ જનની ધરિ ધીર ।
અસ કહિ કપિ ગદગદ ભયઉ ભરે બિલોચન નીર ॥
કહેઉ રામ બિયોગ તવ સીતા ।
મો કહું સકલ ભએ બિપરીતા ॥
નવ તરુ કિસલય મનહું કૃસાનૂ ।
કાલનિસા સમ નિસિ સસિ ભાનૂ ॥
કુબલય બિપિન કુંત બન સરિસા ।
બારિદ તપત તેલ જનુ બરિસા ॥
જે હિત રહે કરત તેઈ પીરા ।
ઉરગ સ્વાસ સમ ત્રિબિધ સમીરા ॥
કહેહૂ તેં કધુ દુખ ઘટિ હોઈ ।
કાહિ કહૌં યહ જાન ન કોઈ ॥
તત્વ પ્રેમ કર મમ અરુ તોરા ।
જાનત પ્રિયા એકુ મનુ મોરા ॥
સો મનુ સદા રહત તોહિ પાહીં ।
જાનુ પ્રીતિ રસુ એતનેહિ માહીં ॥
પ્રભુ સંદેસુ સુનત બૈદેહી ।
મગન પ્રેમ તન સુધિ નહિં તેહી ॥
કહ કપિ હૃદયં ધીર ધરુ માતા ।
સુમિરુ રામ સેવક સુખદાતા ॥

ઉર આનહુ રઘુપતિ પ્રભુતાર્થ ।
સુનિ મમ બચન તજહુ કદરાર્થ ॥

[દોહા ૧૫]

નિસિચર નિકર પતંગ સમ રઘુપતિ બાન કૃસાનુ ।
જનની હૃદય ધીર ધરુ જરે નિસાચર જાનુ ॥
જૈં રઘુબીર હોતિ સુધિ પાર્થ ।
કરતે નહિં બિલંબુ રઘુરાર્થ ॥
રામ બાન રબિ ઉએ જાનકી ।
તમ બરૂથ કહું જાતુધાન કી ॥
અબહિં માતુ મૈં જાઉં લવાઈ ।
પ્રભુ આયસુ નહિં રામ દોહાર્થ ॥
કષ્ટુક દિવસ જનની ધરુ ધીરા ।
કપિન્હ સહિત અઈહહિં રઘુબીરા ॥
નિસિચર મારિ તોહિ લૈ જૈહહિં ।
તિહું પુર નારદાદિ જસુ ગૈહહિં ॥
હેં સુત કપિ સબ તુમ્હહિ સમાના ।
જાતુધાન અતિ ભટ બલવાના ॥
મોરેં હૃદય પરમ સંદેહા ।
સુનિ કપિ પ્રગટ કીન્હિ નિજ દેહા ॥
કનક ભૂધરાકાર સરીરા ।
સમર ભયંકર અતિબલ બીરા ॥
સીતા મન ભરોસ તબ ભયગી ।
પુનિ લઘુ રૂપ પવનસુત લયગી ॥

[દોહા ૧૬]

સુનુ માતા સાખામૃગ નહિં બલ બુદ્ધિ બિસાલ ।
 પ્રભુ પ્રતાપ તેં ગરુડહિ ખાઈ પરમ લઘુ બ્યાલ ॥
 મન સંતોષ સુનત કપિ બાની ।
 ભગતિ પ્રતાપ તેજ બલ સાની ॥
 આસિષ દીન્હિ રામપ્રિય જાના ।
 હોહુ તાત બલ સીલ નિધાના ॥
 અજર અમર ગુનનિધિ સુત હોહૂ ।
 કરહું બહુત રઘુનાયક છોહૂ ॥
 કરહું કૃપા પ્રભુ અસ સુનિ કાના ।
 નિર્ભર પ્રેમ મગન હનુમાના ॥
 બાર બાર નાએસિ પદ સીસા ।
 બોલા બચન જોરિ કર કીસા ॥
 અબ કૃતકૃત્ય ભયઉં મેં માતા ।
 આસિષ તવ અમોઘ બિખ્યાતા ॥
 સુનહુ માતુ મોહિ અતિસય ભૂખા ।
 લાગિ દેખિ સુંદર ફલ રૂખા ॥
 સુનુ સુત કરહિં બિપિન રખવારી ।
 પરમ સુભટ રજનીચર ભારી ॥
 તિન્હ કર ભય માતા મોહિ નાહીં ।
 જોં તુમ્હ સુખ માનહુ મન માહીં ॥

[દોહા ૧૭]

દેખિ બુદ્ધિ બલ નિપુન કપિ કહેઉ જાનકીં જાહુ ।
 રઘુપતિ ચરન હૃદય ધરિ તાત મધુર ફલ ખાહુ ॥

ચલેઉ નાઈ સિરુ પૈઠેઉ બાગા ।
 ફલ ખાએસિ તરુ તોરૈં લાગા ॥
 રહે તહાં બહુ ભટ રખવારે ।
 કધુ મારેસિ કધુ જાઈ પુકારે ॥
 નાથ એક આવા કપિ ભારી ।
 તેહિં અસોક બાટિકા ઉજારી ॥
 ખાએસિ ફલ અરુ બિટપ ઉપારે ।
 રચ્છક મર્દિ મર્દિ મહિ ડારે ॥
 સુનિ રાવન પઠએ ભટ નાના ।
 તિન્હહિ દેખિ ગર્જેઉ હનુમાના ॥
 સબ રજનીચર કપિ સંધારે ।
 ગએ પુકારત કધુ અધમારે ॥
 પુનિ પઠયઉ તેહિં અચ્છકુમારા ।
 ચલા સંગ લૈ સુભટ અપારા ॥
 આવત દેખિ બિટપ ગહિ તર્જા ।
 તાહિ નિપાતિ મહાધુનિ ગર્જા ॥

[દોહા ૧૮]

કધુ મારેસિ કધુ મર્દેસિ કધુ મિલએસિ ધરિ ધૂરિ ।
 કધુ પુનિ જાઈ પુકારે પ્રભુ મર્કટ બલ ભૂરિ ॥
 સુનિ સુતબધ લંકેસ રિસાના ।
 પઠએસિ મેઘનાદ બલવાના ॥
 મારસિ જનિ સુત બાંધેસુ તાહી ।
 દેખિઅ કપિહિ કહાં કર આહી ॥

ચલા ઈંદ્રજિત અતુલિત જોધા ।
 બંધુ નિધન સુનિ ઉપજા કોધા ॥
 કપિ દેખા દારુન ભટ આવા ।
 કટકટાઈ ગર્જા અરુ ધાવા ॥
 અતિ બિસાલ તરુ એક ઉપારા ।
 બિરથ કીન્હ લંકેસ કુમારા ॥
 રહે મહાભટ તાકે સંગા ।
 ગહિ ગહિ કપિ મદઈ નિજ અંગા ॥
 તિન્હહિ નિપાતિ તાહિ સન બાજા ।
 ભિરે જુગલ માનહું ગજરાજા ॥
 મુઠિકા મારિ ચઢા તરુ જાઈ ।
 તાહિ એક ઇન મુરુછા આઈ ॥
 ઉઠિ બહોરિ કીન્હિસિ બહુ માયા ।
 જીતિ ન જાઈ પ્રભંજન જાયા ॥

[દોહા ૧૯]

બ્રહ્મ અસ્ત્ર તેહિ સાંધા કપિ મન કીન્હ બિચાર ।
 જૈં ન બ્રહ્મસર માનઉં મહિમા મિટઈ અપાર ॥
 બ્રહ્મબાન કપિ કહું તેહિં મારા ।
 પરતિહું બાર કટકુ સંધારા ॥
 તેહિં દેખા કપિ મુરુછિત ભયઉ ।
 નાગપાસ બાંધેસિ લૈ ગયઉ ॥
 જાસુ નામ જપિ સુનહુ ભવાની ।
 ભવ બંધન કાટહિં નર ગ્યાની ॥

तासु दूत कि बंध तरु आवा ।
 प्रभु कारज लागि कपिहिं बँधावा ॥
 कपिबंधन सुनि निसियर धाये ।
 कौतुक लागि सभाँ सभ आये ॥
 दसमुष सभा दीप्ति कपि जाई ।
 कलि न जाई कष्टु अति प्रभुताई ॥
 कर जेरेँ सुर दिसिप बिनीता ।
 लृकुटि बिलोक्त सकल सतीता ॥
 देषि प्रताप न कपि मन संका ।
 जिमि अलिगन महुँ गरुड असंका ॥

[दोहा २०]

कपिहि बिलोकि दसानन बिडसा कलि दुर्भाद ।
 सुतबध सुरति कीन्दि पुनि उपजा हृदयँ बिषाद ॥
 कल लंकेश कवन तें कीसा ।
 केहि कें बल घालेहि बन भीसा ॥
 की धौं श्रवन सुनेहि नहिं मोडी ।
 देषुँ अति असंक सठ तोडी ॥
 मारे निसियर केहिं अपराधा ।
 कहु सठ तोहि न प्राण कई बाधा ॥
 सुनु रावन ब्रह्मांड निकाया ।
 पाई जासु बल बिरयति माया ॥
 जाकेँ बल बिरंयि हरि ईसा ।
 पालत सृजत उरत दससीसा ॥

જા બલ સીસ ધરત સહસાનન ।
 અંડકોસ સમેત ગિરિ કાનન ॥
 ધરઈ જો બિબિધ દેહ સુરત્રાતા ।
 તુમ્હ સે સઠન્હ સિખાવનુ દાતા ॥
 હર કોદંડ કઠિન જેહિં ભંજા ।
 તેહિ સમેત નૃપ દલ મદ ગંજા ॥
 ખર દૂષન ત્રિસિરા અરુ બાલી ।
 બધે સકલ અતુલિત બલસાલી ॥

[દોહા ૨૧]

જાકે બલ લવલેસ તેં જિતેહુ ચરાચર ઝારિ ।
 તાસુ દૂત મેં જા કરિ હરિ આનેહુ પ્રિય નારિ ॥
 જાનઉં મેં તુમ્હારિ પ્રભુતાઈ ।
 સહસબાહુ સન પરી લરાઈ ॥
 સમર બાલિ સન કરિ જસુ પાવા ।
 સુનિ કપિ બચન બિહસિ બિહરાવા ॥
 ખાયઉં ફલ પ્રભુ લાગી ભૂંખા ।
 કપિ સુભાવ તેં તોરેઉં રૂખા ॥
 સબ કેં દેહ પરમ પ્રિય સ્વામી ।
 મારહિં મોહિ કુમારગ ગામી ॥
 જિન્હ મોહિ મારા તે મેં મારે ।
 તેહિ પર બાંધેઉં તનયં તુમ્હારે ॥
 મોહિ ન કધુ બાંધે કઈ લાજા ।
 કીન્હ ચહઉં નિજ પ્રભુ કર કાજા ॥

બિનતી કરઉં જોરિ કર રાવન ।
 સુનહુ માન તજિ મોર સિખાવન ॥
 દેખહુ તુમ્હુ નિજ કુલહિ બિચારી ।
 ભ્રમ તજિ ભજહુ ભગત ભય હારી ॥
 જાકેં ડર અતિ કાલ ડેરાઈ ।
 જો સુર અસુર ચરાચર ખાઈ ॥
 તાસોં બચરુ કબહું નહિં કીજૈ ।
 મોરે કહેં જાનકી દીજૈ ॥

[દોહા ૨૨]

પ્રનતપાલ રઘુનાયક કરુના સિંધુ ખરારિ ।
 ગએં સરન પ્રભુ રાખિહેં તવ અપરાધ બિસારિ ॥
 રામ ચરન પંકજ ઉર ધરહૂ ।
 લંકા અચલ રાજુ તુમ્હ કરહૂ ॥
 રિષિ પુલસ્તિ જસુ બિમલ મયંકા ।
 તેહિ સસિ મહું જનિ હોહુ કલંકા ॥
 રામ નામ બિનુ ગિરા ન સોહા ।
 દેખુ બિચારિ ત્યાગિ મદ મોહા ॥
 બસન હીન નહિં સોહ સુરારી ।
 સબ ભૂષન ભૂષિત બર નારી ॥
 રામ બિમુખ સંપતિ પ્રભુતાઈ ।
 જાઈ રહી પાઈ બિનુ પાઈ ॥
 સજલ મૂલ જિન્હ સરિતન્હ નાહીં ।
 બરષિ ગએં પુનિ તબહિં સુખાહીં ॥

સુનુ દસકંઠ કહઉં પન રોપી ।
 બિમુખ રામ ત્રાતા નહિં કોપી ॥
 સંકર સહસ બિષ્ણુ અજ તોહી ।
 સકહિં ન રાખિ રામ કર દ્રોહી ॥

[દોહા ૨૩]

મોહમૂલ બહુ સૂલ પ્રદ ત્યાગહુ તમ અભિમાન ।
 ભજહુ રામ રઘુનાયક કૃપા સિંધુ ભગવાન ॥
 જદપિ કહી કપિ અતિ હિત બાની ।
 ભગતિ બિબેક બિરતિ નય સાની ॥
 બોલા બિહસિ મહા અભિમાની ।
 મિલા હમહિ કપિ ગુર બડ ગ્યાની ॥
 મૃત્યુ નિકટ આઈ ખલ તોહી ।
 લાગેસિ અધમ સિખાવન મોહી ॥
 ઉલટા હોઈહિ કહ હનુમાના ।
 મતિભ્રમ તોર પ્રગટ મેં જાના ॥
 સુનિ કપિ બચન બહુત ખિસિઆના ।
 બેગિ ન હરહુ મૂઢ કર પ્રાના ॥
 સુનત નિસાયર મારન ધાએ ।
 સચિવન્હ સહિત બિભીષનુ આએ ॥
 નાઈ સીસ કરિ બિનય બહૂતા ।
 નીતિ બિરોધ ન મારિઅ દૂતા ॥
 આન દંડ કધુ કરિઅ ગોસાઈ ।
 સબહીં કહા મંત્ર ભલ ભાઈ ॥

સુનત બિહસિ બોલા દસકંધર ।
અંગ ભંગ કરિ પઠઈઅ બંદર ॥

[દોહા ૨૪]

કપિ કેં મમતા પૂંછ પર સબહિ કહઉં સમુઝાઈ ।
તેલ બોરિ પટ બાંધિ પુનિ પાવક દેહુ લગાઈ ॥
પૂંછહીન બાનર તહું જાઈહિ ।
તબ સઠ નિજ નાથહિ લઈ આઈહિ ॥
જિન્હ કે કીન્હિસિ બહુત બડાઈ ।
દેખઉં મેં તિન્હ કે પ્રભુતાઈ ॥
બચન સુનત કપિ મન મુસુકાના ।
ભઈ સહાય સારદ મેં જાના ॥
જાતુધાન સુનિ રાવન બચના ।
લાગે રચેં મૂઢ સોઈ રચના ॥
રહા ન નગર બસન ઘૃત તેલા ।
બાઢી પૂંછ કીન્હ કપિ ખેલા ॥
કૌતુક કહું આએ પુરબાસી ।
મારહિં ચરન કરહિં બહુ હાંસી ॥
બાજહિં ઢોલ દેહિં સબ તારી ।
નગર ફેરિ પુનિ પૂંછ પ્રજારી ॥
પાવક જરત દેખિ હનુમંતા ।
ભયઉ પરમ લઘુરૂપ તુરંતા ॥
નિબુકિ ચઢેઉ કપિ કનક અટારીં ।
ભઈ સભીત નિસાયર નારીં ॥

[દોહા ૨૫]

હરિ પ્રેરિત તેહિ અવસર ચલે મરુત ઉનયાસ ।
 અટ્ટહાસ કરિ ગર્જા કપિ બઢિ લાગ આકાસ ॥
 દેહ બિસાલ પરમ હરુઆઈ ।
 મંદિર તેં મંદિર ચઢ ધાઈ ॥
 જરઈ નગર ભા લોગ બિહાલા ।
 ઝપટ લપટ બહુ કોટિ કરાલા ॥
 તાત માતુ હા સુનિઅ પુકારા ।
 એહિં અવસર કો હમહિ ઉબારા ॥
 હમ જો કહા યહ કપિ નહિં હોઈ ।
 બાનર રૂપ ધરેં સુર કોઈ ॥
 સાધુ અવગ્યા કર ફલુ એસા ।
 જરઈ નગર અનાથ કર જૈસા ॥
 જારા નગરુ નિમિષ એક માહીં ।
 એક બિભીષન કર ગૃહ નાહીં ॥
 તા કર દૂત અનલ જેહિં સિરિજા ।
 જરા ન સો તેહિ કારન ગિરિજા ॥
 ઉલટિ પલટિ લંકા સબ જારી ।
 કૂદિ પરા પુનિ સિંધુ મઝારી ॥

[દોહા ૨૬]

પૂંછ બુઝાઈ ખોઈ શ્રમ ધરિ લઘુ રૂપ બહોરિ ॥
 જનકસુતા કેં આગેં ઠાઢ ભયઉં કર જોરિ ॥

માતુ મોહિ દીજે કધુ ચીન્હા ।
 જૈસેં રઘુનાયક મોહિ દીન્હા ॥
 ચૂડામનિ ઉતારિ તબ દયગી ।
 હરષ સમેત પવનસુત લયગી ॥
 કહેહુ તાત અસ મોર પ્રનામા ।
 સબ પ્રકાર પ્રભુ પૂરનકામા ॥
 દીન દયાલ બિરિદુ સંભારી ।
 હરહુ નાથ મમ સંકટ ભારી ॥
 તાત સકસુત કથા સુનાએહુ ।
 બાન પ્રતાપ પ્રભુહિ સમુઝાએહુ ॥
 માસ દિવસ મહું નાથ ન આવા ।
 તૌ પુનિ મોહિ જિઅત નહિં પાવા ॥
 કહુ કપિ કેહિ બિધિ રાખૌં પ્રાના ।
 તુમ્હહૂ તાત કહત અબ જાના ॥
 તોહિ દેખિ સીતલિ ભઈ છાતી ।
 પુનિ મો કહું સોઈ દિનુ સો રાતી ॥

[દોહા ૨૭]

જનકસુતહિ સમુઝાઈ કરિ બહુ બિધિ ધીરજુ દીન્હ ।
 ચરન કમલ સિરુ નાઈ કપિ ગવનુ રામ પહિં કીન્હ ॥
 ચલત મહાધુનિ ગર્જેસિ ભારી ।
 ગર્ભ સ્રવહિં સુનિ નિસિચર નારી ॥
 નાધિ સિંધુ એહિ પારહિ આવા ।
 સબદ કિલિકિલા કપિન્હ સુનાવા ॥

હરષે સબ બિલોકિ હનુમાના ।
 નૂતન જન્મ કપિન્હ તબ જાના ॥
 મુખ પ્રસન્ન તન તેજ બિરાજા ।
 કીન્હેસિ રામચંદ્ર કર કાજા ॥
 મિલે સકલ અતિ ભએ સુખારી ।
 તલફત મીન પાવ જિમિ બારી ॥
 ચલે હરષિ રઘુનાયક પાસા ।
 પૂંછત કહત નવલ ઈતિહાસા ॥
 તબ મધુબન ભીતર સબ આએ ।
 અંગદ સંમત મધુ ફલ ખાએ ॥
 રખવારે જબ બરજન લાગે ।
 મુષ્ટિ પ્રહાર હનત સબ ભાગે ॥

[દોહા ૨૮]

જાઈ પુકારે તે સબ બન ઉજાર જુબરાજ ।
 સુનિ સુગ્રીવ હરષ કપિ કરિ આએ પ્રભુ કાજ ॥
 જૈં ન હોતિ સીતા સુધિ પાઈ ।
 મધુબન કે ફલ સકહિં કિ ખાઈ ॥
 એહિ બિધિ મન બિચાર કર રાજા ।
 આઈ ગએ કપિ સહિત સમાજા ॥
 આઈ સબન્હિ નાવા પદ સીસા ।
 મિલેઉ સબન્હિ અતિ પ્રેમ કપીસા ॥
 પૂંછી કુસલ કુસલ પદ દેખી ।
 રામ કૃપાં ભા કાજુ બિસેષી ॥

નાથ કાજુ કીન્હેઉ હનુમાના ।
 રાખે સકલ કપિન્હ કે પ્રાના ॥
 સુનિ સુગ્રીવ બહુરિ તેહિ મિલેઉ ।
 કપિન્હ સહિત રઘુપતિ પહિં ચલેઉ ॥
 રામ કપિન્હ જબ આવત દેખા ।
 કિએં કાજુ મન હરષ બિસેષા ॥
 ફટિક સિલા બેઠે દ્વૌ ભાઈ ।
 પરે સકલ કપિ ચરનન્હિ જાઈ ॥

[દોહા ૨૯]

પ્રીતિ સહિત સબ ભેટે રઘુપતિ કરુના પુંજ ।
 પૂંછી કુસલ નાથ અબ કુસલ દેખિ પદ કંજ ॥
 જામવંત કહ સુનુ રઘુરાયા ।
 જા પર નાથ કરહુ તુમ્હ દાયા ॥
 તાહિ સદા સુભ કુસલ નિરંતર ।
 સુર નર મુનિ પ્રસન્ન તા ઊપર ॥
 સોઈ બિજઈ બિનઈ ગુન સાગર ।
 તાસુ સુજસુ ત્રૈલોક ઉજાગર ॥
 પ્રભુ કીં કૃપા ભયઉ સબુ કાજૂ ।
 જન્મ હમાર સફલ ભા આજૂ ॥
 નાથ પવનસુત કીન્હિ જો કરની ।
 સહસહું મુખ ન જાઈ સો બરની ॥
 પવનતનય કે ચરિત સુહાએ ।
 જામવંત રઘુપતિહિ સુનાએ ॥

સુનત કૃપાનિધિ મન અતિ ભાએ ।
 પુનિ હનુમાન હરષિ હિયં લાએ ॥
 કહહુ તાત કેહિ ભાંતિ જાનકી ।
 રહતિ કરતિ રચ્છા સ્વપ્રાન કી ॥

[દોહા ૩૦]

નામ પાહરૂ દિવસ નિસિ ધ્યાન તુમ્હાર કપાટ ।
 લોચન નિજ પદ જંત્રિત જાહિં પ્રાન કેહિં બાટ ॥

ચલત મોહિ ચૂડામનિ દીન્હી ।
 રઘુપતિ હૃદયં લાઈ સોઈ લીન્હી ॥
 નાથ જુગલ લોચન ભરિ બારી ।
 બચન કહે કહ્યુ જનકકુમારી ॥
 અનુજ સમેત ગહેહુ પ્રભુ ચરના ।
 દીન બંધુ પ્રનતારતિ હરના ॥
 મન કમ બચન ચરન અનુરાગી ।
 કેહિં અપરાધ નાથ હૌં ત્યાગી ॥
 અવગુન એક મોર મૈં માના ।
 બિદુરત પ્રાન ન કીન્હ પયાના ॥
 નાથ સો નયનન્હિ કો અપરાધા ।
 નિસરત પ્રાન કરહિં હઠિ બાધા ॥
 બિરહ અગિનિ તનુ તૂલ સમીરા ।
 સ્વાસ જરઈ ઇન માહિં સરીરા ॥
 નયન સ્રવહિં જલુ નિજ હિત લાગી ।
 જરૈં ન પાવ દેહ બિરહાગી ॥

સીતા કે અતિ બિપતિ બિસાલા ।
બિનહિં કહે ભલિ દીનદયાલા ॥

[દોહા ૩૧]

નિમિષ નિમિષ કરુનાનિધિ જાહિં કલપ સમ બીતિ ।
બેગિ ચલિઅ પ્રભુ આનિઅ ભુજ બલ ખલ દલ જીતિ ॥

સુનિ સીતા દુખ પ્રભુ સુખ અચના ।
ભરિ આએ જલ રાજિવ નચના ॥
બચન કાયં મન મમ ગતિ જાહી ।
સપનેહું બૂઝિઅ બિપતિ કિ તાહી ॥
કહ હનુમંત બિપતિ પ્રભુ સોઈ ।
જબ તવ સુમિરન ભજન ન હોઈ ॥
કેતિક બાત પ્રભુ જાતુધાન કી ।
રિપુહિ જીતિ આનિબી જાનકી ॥
સુનુ કપિ તોહિ સમાન ઉપકારી ।
નહિં કોઉ સુર નર મુનિ તનુધારી ॥
પ્રતિ ઉપકાર કરૈં કા તોરા ।
સનમુખ હોઈ ન સકત મન મોરા ॥
સુનુ સુત તોહિ ઉરિન મૈં નાહીં ।
દેખેઉં કરિ બિચાર મન માહીં ॥
પુનિ પુનિ કપિહિ ચિતવ સુરત્રાતા ।
લોચન નીર પુલક અતિ ગાતા ॥

[દોહા ૩૨]

સુનિ પ્રભુ બચન બિલોકિ મુખ ગાત હરષિ હનુમંત ।
ચરન પરેઉ પ્રેમાકુલ ત્રાહિ ત્રાહિ ભગવંત ॥

બાર બાર પ્રભુ ચહઈ ઉઠાવા ।
 પ્રેમ મગન તેહિ ઉઠબ ન ભાવા ॥
 પ્રભુ કર પંકજ કપિ કેં સીસા ।
 સુમિરિ સો દસા મગન ગૌરીસા ॥
 સાવધાન મન કરિ પુનિ સંકર ।
 લાગે કહન કથા અતિ સુંદર ॥
 કપિ ઉઠાઈ પ્રભુ હૃદયે લગાવા ।
 કર ગહિ પરમ નિકટ બૈઠાવા ॥
 કહુ કપિ રાવન પાલિત લંકા ।
 કોહિ બિધિ દહેઉ દુર્ગ અતિ બંકા ॥
 પ્રભુ પ્રસન્ન જાના હનુમાના ।
 બોલા બચન બિગત અભિમાના ॥
 સાખામૃગ કે બડિ મનુસાઈ ।
 સાખા તેં સાખા પર જાઈ ॥
 નાધિ સિંધુ હાટકપુર જારા ।
 નિસિચર ગન બધિ બિપિન ઉજારા ॥
 સો સબ તવ પ્રતાપ રઘુરાઈ ।
 નાથ ન કહૂ મોરિ પ્રભુતાઈ ॥

[દોહા ૩૩]

તા કહું પ્રભુ કહુ અગમ નહિં જા પર તુમ્હ અનુકૂલ ।
 તવ પ્રભાવે બડવાનલહિ જારિ સકઈ ખલુ તૂલ ॥
 નાથ ભગતિ અતિ સુખદાયની ।
 દેહુ કૃપા કરિ અનપાયની ॥

સુનિ પ્રભુ પરમ સરલ કપિ બાની ।
 એવમસ્તુ તબ કહેઉ ભવાની ॥
 ઉમા રામ સુભાઉ જેહિં જાના ।
 તાહિ ભજનુ તજિ ભાવ ન આના ॥
 યહ સંબાદ જાસુ ઉર આવા ।
 રઘુપતિ ચરન ભગતિ સોઈ પાવા ॥
 સુનિ પ્રભુ બચન કહહિં કપિબુંદા ।
 જય જય જય કૃપાલ સુખકંદા ॥
 તબ રઘુપતિ કપિપતિહિ બોલાવા ।
 કહા ચલેં કર કરહુ બનાવા ॥
 અબ બિલંબુ કેહિ કારન કીજે ।
 તુરત કપિન્હ કહું આયસુ દીજે ॥
 કૌતુક દેખિ સુમન બહુ બરષી ।
 નભ તેં ભવન ચલે સુર હરષી ॥

[દોહા ૩૪]

કપિપતિ બેગિ બોલાએ આએ જૂથપ જૂથ ।
 નાના બરન અતુલ બલ બાનર ભાલુ બરૂથ ॥
 પ્રભુ પદ પંકજ નાવહિં સીસા ।
 ગર્જહિં ભાલુ મહાબલ કીસા ॥
 દેખી રામ સકલ કપિ સેના ।
 ચિતઈ કૃપા કરિ રાજિવ નૈના ॥
 રામ કૃપા બલ પાઈ કપિંદા ।
 ભએ પચ્છજુત મનહું ગિરિંદા ॥

હરષિ રામ તબ કીન્હ પયાના ।
 સગુન ભએ સુંદર સુભ નાના ॥
 જાસુ સકલ મંગલમય કીતી ।
 તાસુ પયાન સગુન યહ નીતી ॥
 પ્રભુ પયાન જાના બૈદેહીં ।
 ફરકિ બામ અંગ જનુ કહિ દેહીં ॥
 જોઈ જોઈ સગુન જાનકિહિ હોઈ ।
 અસગુન ભયઉ રાવનહિ સોઈ ॥
 ચલા કટકુ કો બરનેં પારા ।
 ગર્જહિં બાનર ભાલુ અપારા ॥
 નખ આયુધ ગિરિ પાદપધારી ।
 ચલે ગગન મહિ ઈચ્છાચારી ॥
 કેહરિનાદ ભાલુ કપિ કરહીં ।
 ડગમગાહિં દિગ્ગજ ચિક્કરહીં ॥

છં૦—ચિક્કરહિં દિગ્ગજ ડોલ

મહિ ગિરિ લોલ સાગર ખરભરે ।
 મન હરષ સભ ગંધર્ભ સુર
 મુનિ નાગ કિંનર દુખ ટરે ॥
 કટકટહિં મર્કટ બિકટ ભટ
 બહુ કોટિ કોટિન્હ ધાવહીં ।
 જય રામ પ્રબલ પ્રતાપ
 કોસલનાથ ગુન ગન ગાવહીં ॥ ૧ ॥
 સહિ સક ન ભાર ઉદાર
 અહિપતિ બાર બારહિં મોહઈ ।

ગહ દસન પુનિ પુનિ કમઠ
 પૃષ્ઠ કઠોર સો કિમિ સોહઈ ॥
 રઘુબીર રુચિર પ્રયાન પ્રસ્થિતિ
 જાનિ પરમ સુહાવની ।
 જનુ કમઠ ખર્પર સર્પરાજ સો
 લિખત અભિચલ પાવની ॥ ૨ ॥

[દોહા ૩૫]

એહિ બિધિ જાઈ કૃપાનિધિ ઉતરે સાગર તીર ।
 જહું તહું લાગે ખાન ફલ ભાલુ બિપુલ કપિ બીર ॥
 ઉહાં નિસાયર રહહિં સસંકા ।
 જબ તેં જારિ ગયઉ કપિ લંકા ॥
 નિજ નિજ ગૃહું સબ કરહિં બિચારા ।
 નહિં નિસિચર કુલ કેર ઉબારા ॥
 જાસુ દૂત બલ બરનિ ન જાઈ ।
 તેહિ આઝેં પુર કવન ભલાઈ ॥
 દૂતિન્હ સન સુનિ પુરજન બાની ।
 મંદોદરી અધિક અકુલાની ॥
 રહસિ જોરિ કર પતિ પગ લાગી ।
 બોલી બચન નીતિ રસ પાગી ॥
 કંત કરષ હરિ સન પરિહરહૂ ।
 મોર કહા અતિ હિત હિયેં ધરહૂ ॥
 સમુઝત જાસુ દૂત કઈ કરની ।
 સ્રવહિં ગર્ભ રજનીચર ઘરની ॥

તાસુ નારિ નિજ સચિવ બોલાઈ ।
 પઠવહુ કંત જો ચહહુ ભલાઈ ॥
 તવ કુલ કમલ બિપિન દુખદાઈ ।
 સીતા સીત નિસા સમ આઈ ॥
 સુનહુ નાથ સીતા બિનુ દીન્હેં ।
 હિત ન તુમ્હાર સંભુ અજ કીન્હેં ॥

[દોહા ૩૬]

રામ બાન અહિ ગન સરિસ નિકર નિસાયર ભેક ।
 જબ લગિ ગ્રસત ન તબ લગિ જતનુ કરહુ તજિ ટેક ॥
 શ્રવન સુની સઠ તા કરિ બાની ।
 બિહસા જગત બિદિત અભિમાની ॥
 સભય સુભાઉ નારિ કર સાયા ।
 મંગલ મહું ભય મન અતિ કાયા ॥
 જૈં આવઈ મર્કટ કટકાઈ ।
 જિઅહિં બિચારે નિસિયર ખાઈ ॥
 કંપહિં લોકપ જાકીં ત્રાસા ।
 તાસુ નારિ સભીત બડિ હાસા ॥
 અસ કહિ બિહસિ તાહિ ઉર લાઈ ।
 ચલેઉ સભાં મમતા અધિકાઈ ॥
 મંદોદરી હૃદયં કર ચિંતા ।
 ભયઉ કંત પર બિધિ બિપરીતા ॥
 બૈઠેઉ સભાં ખબરિ અસિ પાઈ ।
 સિંધુ પાર સેના સબ આઈ ॥

બૂઝેસિ સચિવ ઉચિત મત કહહૂ ।
 તે સબ હુંસે મષ્ટ કરિ રહહૂ ॥
 જિતેહુ સુરાસુર તબ શ્રમ નાહીં ।
 નર બાનર કેહિ લેખે માહીં ॥

[દોહા ૩૭]

સચિવ બૈઠ ગુર તીનિ જૈં પ્રિય બોલહિં ભય આસ ।
 રાજ ધર્મ તન તીનિ કર હોઈ બેગિહીં નાસ ॥
 સોઈ રાવન કહું બની સહાઈ ।
 અસ્તુતિ કરહિં સુનાઈ સુનાઈ ॥
 અવસર જાનિ બિભીષનુ આવા ।
 ભ્રાતા ચરન સીસુ તેહિં નાવા ॥
 પુનિ સિરુ નાઈ બૈઠ નિજ આસન ।
 બોલા બચન પાઈ અનુસાસન ॥
 જૈ કૃપાલ પૂંછિહુ મોહિ બાતા ।
 મતિ અનુરૂપ કહઉં હિત તાતા ॥
 જો આપન ચાહે કલ્યાના ।
 સુજસુ સુમતિ સુભ ગતિ સુખ નાના ॥
 સો પરનારિ લિલાર ગોસાઈ ।
 તજઉ ચઉથિ કે ચંદ કિ નાઈ ॥
 ચૌદહ ભુવન એક પતિ હોઈ ।
 ભૂતદ્રોહ તિષ્ટઈ નહિં સોઈ ॥
 ગુન સાગર નાગર નર જોઉ ।
 અલપ લોભ ભલ કહઈ ન કોઉ ॥

[દોહા ૩૮]

કામ ક્રોધ મદ લોભ સબ નાથ નરક કે પંથ ।
 સબ પરિહરિ રઘુબીરહિ ભજહુ ભજહિં જેહિ સંત ॥
 તાત રામ નહિં નર ભૂપાલા ।
 ભુવનેસ્વર કાલહુ કર કાલા ॥
 બ્રહ્મ અનામય અજ ભગવંતા ।
 બ્યાપક અજિત અનાદિ અનંતા ॥
 ગો દ્વિજ ધેનુ દેવ હિતકારી ।
 કૃપા સિંધુ માનુષ તનુધારી ॥
 જન રંજન ભંજન ખલ બ્રાતા ।
 બેદ ધર્મ રચ્છક સુનુ ભ્રાતા ॥
 તાહિ બયરુ તજિ નાઈઅ માથા ।
 પ્રનતારતિ ભંજન રઘુનાથા ॥
 દેહુ નાથ પ્રભુ કહું બૈદેહી ।
 ભજહુ રામ બિનુ હેતુ સનેહી ॥
 સરન ગર્એ પ્રભુ તાહુ ન ત્યાગા ।
 બિસ્વ દ્રોહ કૃત અઘ જેહિ લાગા ॥
 જાસુ નામ ત્રય તાપ નસાવન ।
 સોઈ પ્રભુ પ્રગટ સમુઝુ જિયં રાવન ॥

[દોહા ૩૯ (ક), (ખ)]

બાર બાર પદ લાગઉં બિનય કરઉં દસસીસ ।
 પરિહરિ માન મોહ મદ ભજહુ કોસલાધીસ ॥
 મુનિ પુલસ્તિ નિજ સિષ્ય સન કહિ પઠઈ યહ બાત ।
 તુરત સો મૈં પ્રભુ સન કહી પાઈ સુઅવસરુ તાત ॥

માલ્યવંત અતિ સચિવ સયાના ।
 તાસુ બચન સુનિ અતિ સુખ માના ॥
 તાત અનુજ તવ નીતિ બિભૂષન ।
 સો ઉર ધરહુ જો કહત બિભીષન ॥
 રિપુ ઉતકરષ કહત સઠ દોઊ ।
 દૂરિ ન કરહુ ઈહાં હઈ કોઊ ॥
 માલ્યવંત ગૃહ ગયઉ બહોરી ।
 કહઈ બિભીષનુ પુનિ કર જોરી ॥
 સુમતિ કુમતિ સબ કેં ઉર રહહીં ।
 નાથ પુરાન નિગમ અસ કહહીં ॥
 જહાં સુમતિ તહું સંપતિ નાના ।
 જહાં કુમતિ તહું બિપતિ નિદાના ॥
 તવ ઉર કુમતિ બસી બિપરીતા ।
 હિત અનહિત માનહુ રિપુ પ્રીતા ॥
 કાલરાતિ નિસિચર કુલ કેરી ।
 તેહિ સીતા પર પ્રીતિ ઘનેરી ॥

[દોહા ૪૦]

તાત ચરન ગહિ માગઉં રાખહુ મોર દુલાર ।
 સીતા દેહુ રામ કહું અહિત ન હોઈ તુમહાર ॥
 બુધ પુરાન શ્રુતિ સંમત બાની ।
 કહી બિભીષન નીતિ બખાની ॥
 સુનત દસાનન ઉઠા રિસાઈ ।
 ખલ તોહિ નિકટ મૃત્યુ અબ આઈ ॥

જિઅસિ સદા સઠ મોર જિઆવા ।
 રિપુ કર પચ્છ મૂઢ તોહિ ભાવા ॥
 કહસિ ન ખલ અસ કો જગ માહીં ।
 ભુજ ખલ જાહિ જિતા મેં નાહીં ॥
 મમ પુર બસિ તપસિન્હ પર પ્રીતી ।
 સઠ મિલુ જાઈ તિન્હહિ કહુ નીતી ॥
 અસ કહિ કીન્હેસિ ચરન પ્રહારા ।
 અનુજ ગહે પદ બારહિં બારા ॥
 ઉમા સંત કઈ ઈહઈ બડાઈ ।
 મંદ કરત જો કરઈ ભલાઈ ॥
 તુમ્હ પિતુ સરિસ ભલેહિં મોહિ મારા ।
 રામુ ભજેં હિત નાથ તુમ્હારા ॥
 સચિવ સંગ લૈ નભ પથ ગયઉ ।
 સબહિ સુનાઈ કહત અસ ભયઉ ॥

[દોહા ૪૧]

રામુ સત્યસંકલ્પ પ્રભુ સભા કાલબસ તોરિ ।
 મેં રઘુબીર સરન અબ જાઉં દેહુ જનિ ખોરિ ॥
 અસ કહિ ચલા બિભીષનુ જબહીં ।
 આયૂહીન ભએ સબ તબહીં ॥
 સાધુ અવગ્યા તુરત ભવાની ।
 કર કલ્યાન અખિલ કે હાની ॥
 રાવન જબહિં બિભીષન ત્યાગા ।
 ભયઉ બિભવ બિનુ તબહિં અભાગા ॥

ચલેઉ હરષિ રઘુનાયક પાહીં ।
 કરત મનોરથ બહુ મન માહીં ॥
 દેખિહઉં જાઈ ચરન જલજાતા ।
 અરુન મૃદુલ સેવક સુખદાતા ॥
 જે પદ પરસિ તરી રિષિનારી ।
 દંડક કાનન પાવનકારી ॥
 જે પદ જનકસુતાં ઉર લાએ ।
 કપટ કુરંગ સંગ ધર ધાએ ॥
 હર ઉર સર સરોજ પદ જેઈ ।
 અહોભાગ્ય મૈં દેખિહઉં તેઈ ॥

[દોહા ૪૨]

જિન્હ પાયન્હ કે પાદુકન્હિ ભરતુ રહે મન લાઈ ।
 તે પદ આજુ બિલોકિહઉં ઈન્હ નયનન્હિ અબ જાઈ ॥
 એહિ બિધિ કરત સપ્રેમ બિચારા ।
 આયઉ સપદિ સિંધુ એહિં પારા ॥
 કપિન્હ બિભીષનુ આવત દેખા ।
 જાના કોઉ રિપુ દૂત બિસેષા ॥
 તાહિ રાખિ કપીસ પહિં આએ ।
 સમાચાર સબ તાહિ સુનાએ ॥
 કહ સુગ્રીવ સુનહુ રઘુરાઈ ।
 આવા મિલન દસાનન ભાઈ ॥
 કહ પ્રભુ સખા બૂઝિએ કાહા ।
 કહઈ કપીસ સુનહુ નરનાહા ॥

જાનિ ન જાઈ નિસાયર માયા ।
 કામરૂપ કેહિ કારન આયા ॥
 ભેદ હમાર લેન સઠ આવા ।
 રાખિઅ બાંધિ મોહિ અસ ભાવા ॥
 સખા નીતિ તુમ્હ નીકિ બિચારી ।
 મમ પન સરનાગત ભયહારી ॥
 સુનિ પ્રભુ બચન હરષ હનુમાના ।
 સરનાગત બચ્છલ ભગવાના ॥

[દોહા ૪૩]

સરનાગત કહું જે તજહિં નિજ અનહિત અનુમાનિ ।
 તે નર પાવૈર પાપમય તિન્હહિ બિલોકત હાનિ ॥
 કોટિ બિપ્ર બધ લાગહિં જાહૂ ।
 આઝેં સરન તજઉં નહિં તાહૂ ॥
 સનમુખ હોઈ જીવ મોહિ જબહીં ।
 જન્મ કોટિ અઘ નાસહિં તબહીં ॥
 પાપવંત કર સહજ સુભાગિ ।
 ભજનુ મોર તેહિ ભાવ ન કાગિ ॥
 જોં પૈ દુષ્ટ હૃદય સોઈ હોઈ ।
 મોરેં સનમુખ આવ કિ સોઈ ॥
 નિર્મલ મન જન સો મોહિ પાવા ।
 મોહિ કપટ છલ છિદ્ર ન ભાવા ॥
 ભેદ લેન પઠવા દસસીસા ।
 તબહું ન કધુ ભય હાનિ કપીસા ॥

જગ મહું સખા નિસાયર જેતે ।
 લલિમનુ હનઈ નિમિષ મહું તેતે ॥
 જૈં સભીત આવા સરનાઈ ।
 રખિહઉં તાહિ પ્રાન કી નાઈ ॥

[દોહા ૪૪]

ઉભય ભાંતિ તેહિ આનહુ હુંસિ કહ કૃપાનિકેત ।
 જય કૃપાલ કહિ કપિ ચલે અંગદ હનૂ સમેત ॥
 સાદર તેહિ આગેં કરિ બાનર ।
 ચલે જહાં રઘુપતિ કરુનાકર ॥
 દૂરિહિ તે દેખે દ્વૌ ભ્રાતા ।
 નયનાનંદ દાન કે દાતા ॥
 બહુરિ રામ છબિધામ બિલોકી ।
 રહેઉ ઠટુકિ એકટક પલ રોકી ॥
 ભુજ પ્રલંબ કંજારુન લોચન ।
 સ્યામલ ગાત પ્રનત ભય મોચન ॥
 સિંઘ કંઘ આયત ઉર સોહા ।
 આનન અમિત મદન મન મોહા ॥
 નયન નીર પુલકિત અતિ ગાતા ।
 મન ધરિ ધીર કહી મૃદુ બાતા ॥
 નાથ દસાનન કર મેં ભ્રાતા ।
 નિસાયર બંસ જનમ સુરત્રાતા ॥
 સહજ પાપપ્રિય તામસ દેહા ।
 જથા ઉલૂકહિ તમ પર નેહા ॥

[દોહા ૪૫]

શ્રવન સુજસુ સુનિ આયઉં પ્રભુ ભંજન ભવ ભીર ।
 ત્રાહિ ત્રાહિ આરતિ હરન સરન સુખદ રઘુબીર ॥
 અસ કહિ કરત દંડવત દેખા ।
 તુરત ઉઠે પ્રભુ હરષ બિસેષા ॥
 દીન બચન સુનિ પ્રભુ મન ભાવા ।
 ભુજ બિસાલ ગહિ હૃદય લગાવા ॥
 અનુજ સહિત મિલિ ઢિંગ બૈઠારી ।
 બોલે બચન ભગત ભયહારી ॥
 કહુ લંકેસ સહિત પરિવારા ।
 કુસલ કુઠાહર બાસ તુમ્હારા ॥
 ખલ મંડલી બસહુ દિનુ રાતી ।
 સખા ધરમ નિબહઈ કેહિ ભાંતી ॥
 મૈં જાનઉં તુમ્હારિ સબ રીતી ।
 અતિ નય નિપુન ન ભાવ અનીતી ॥
 બરુ ભલ બાસ નરક કર તાતા ।
 દુષ્ટ સંગ જનિ દેઈ બિધાતા ॥
 અબ પદ દેખિ કુસલ રઘુરાયા ।
 જૌં તુમ્હ કીન્હિ જાનિ જન દાયા ॥

[દોહા ૪૬]

તબ લગિ કુસલ ન જીવ કહું સપનેહું મન બિશ્રામ ॥
 જબ લગિ ભજત ન રામ કહું સોક ધામ તજિ કામ ॥
 તબ લગિ હૃદય બસત ખલ નાના ।
 લોભ મોહ મચ્છર મદ માના ॥

જબ લગિ ઉર ન બસત રઘુનાથા ।
 ધરેં ચાપ સાયક કટિ ભાથા ॥
 મમતા તરુન તમી અંધિઆરી ।
 રાગ દ્વેષ ઉલૂક સુખકારી ॥
 તબ લગિ બસતિ જીવ મન માહીં ।
 જબ લગિ પ્રભુ પ્રતાપ રબિ નાહીં ॥
 અબ મૈં કુસલ મિટે ભય ભારે ।
 દેખિ રામ પદ કમલ તુમ્હારે ॥
 તુમ્હ કૃપાલ જા પર અનુકૂલા ।
 તાહિ ન બ્યાપ ત્રિબિધ ભવ સૂલા ॥
 મૈં નિસિયર અતિ અધમ સુભાગી ।
 સુભ આચરનુ કીન્હ નહિં કાગી ॥
 જાસુ રૂપ મુનિ ધ્યાન ન આવા ।
 તેહિં પ્રભુ હરષિ હૃદયૈં મોહિ લાવા ॥

[દોહા ૪૭]

અહોભાગ્ય મમ અમિત અતિ રામ કૃપા સુખ પુંજ ।
 દેખેઉં નયન બિરંચિ સિવ સેબ્ય જુગલ પદ કુંજ ॥
 સુનહુ સખા નિજ કહઉં સુભાગી ।
 જાન ભુસુંડિ સંભુ ગિરિજાગી ॥
 જૈં નર હોઈ ચરાચર દ્રોહી ।
 આવૈ સભય સરન તકિ મોહી ॥
 તજિ મદ મોહ કપટ છલ નાના ।
 કરઉં સઘ તેહિ સાધુ સમાના ॥

જનની જનક બંધુ સુત દારા ।
 તનુ ધનુ ભવન સુહૃદ પરિવારા ॥
 સબ કે મમતા તાગ બટોરી ।
 મમ પદ મનહિ બાંધ બરિ ડોરી ॥
 સમદરસી ઈચ્છા કષ્ટુ નાહીં ।
 હરષ સોક ભય નહિં મન માહીં ॥
 અસ સજજન મમ ઉર બસ કેસેં ।
 લોભી હૃદયેં બસઈ ધનુ જૈસેં ॥
 તુમ્હ સારિખે સંત પ્રિય મોરેં ।
 ધરઉં દેહ નહિં આન નિહોરેં ॥

[દોહા ૪૮]

સગુન ઉપાસક પરહિત નિરત નીતિ દઢ નેમ ।
 તે નર પ્રાન સમાન મમ જિન્હ કેં દ્વિજ પદ પ્રેમ ॥
 સુનુ લંકેસ સકલ ગુન તોરેં ।
 તાતેં તુમ્હ અતિસય પ્રિય મોરેં ॥
 રામ બચન સુનિ બાનર જૂથા ।
 સકલ કહહિં જય કૃપા બરૂથા ॥
 સુનત બિભીષનુ પ્રભુ કે બાની ।
 નહિં અઘાત શ્રવનામૃત જાની ॥
 પદ અંબુજ ગહિ બારહિં બારા ।
 હૃદયેં સમાત ન પ્રેમુ અપારા ॥
 સુનહુ દેવ સચરાચર સ્વામી ।
 પ્રનતપાલ ઉર અંતરજામી ॥

ઉર કધુ પ્રથમ બાસના રહી ।
 પ્રભુ પદ પ્રીતિ સરિત સો બહી ॥
 અબ કૃપાલ નિજ ભગતિ પાવની ।
 દેહુ સદા સિવ મન ભાવની ॥
 એવમસ્તુ કહિ પ્રભુ રનધીરા ।
 માગા તુરત સિંધુ કર નીરા ॥
 જદપિ સખા તવ ઈચ્છા નાહીં ।
 મોર દરસુ અમોઘ જગ માહીં ॥
 અસ કહિ રામ તિલક તેહિ સારા ।
 સુમન બૃષ્ટિ નભ ભઈ અપારા ॥

[દોહા ૪૯ (ક), (ખ)]

રાવન ક્રોધ અનલ નિજ સ્વાસ સમીર પ્રચંડ ।
 જરત બિભીષનુ રાખેઉ દીન્હેઉ રાજુ અખંડ ॥
 જો સંપતિ સિવ રાવનહિ દીન્હિ દિએં દસ માથ ।
 સોઈ સંપદા બિભીષનહિ સકુચિ દીન્હિ રઘુનાથ ॥
 અસ પ્રભુ છાડિ ભજહિં જે આના ।
 તે નર પસુ બિનુ પૂંછ બિષાના ॥
 નિજ જન જાનિ તાહિ અપનાવા ।
 પ્રભુ સુભાવ કપિ કુલ મન ભાવા ॥
 પુનિ સર્ભગ્ય સર્ભ ઉર બાસી ।
 સર્ભરૂપ સબ રહિત ઉદાસી ॥
 બોલે બચન નીતિ પ્રતિપાલક ।
 કારન મનુજ દનુજ કુલ ઘાલક ॥

સુનુ કપીસ લંકાપતિ બીરા ।
 કેહિ બિધિ તરિઅ જલધિ ગંભીરા ॥
 સંકુલ મકર ઉરગ ઝષ જાતી ।
 અતિ અગાધ દુસ્તર સબ ભાંતી ॥
 કહ લંકેસ સુનહુ રઘુનાયક ।
 કોટિ સિંધુ સોષક તવ સાયક ॥
 જદપિ તદપિ નીતિ અસિ ગાઈ ।
 બિનય કરિઅ સાગર સન જાઈ ॥

[દોહા ૫૦]

પ્રભુ તુમ્હાર કુલગુર જલધિ કહિહિ ઉપાય બિચારિ ।
 બિનુ પ્રયાસ સાગર તરિહિ સકલ ભાલુ કપિ ધારિ ॥
 સખા કહી તુમ્હ નીકિ ઉપાઈ ।
 કરિઅ દૈવ જૈં હોઈ સહાઈ ॥
 મંત્ર ન યહ લછિમન મન ભાવા ।
 રામ બચન સુનિ અતિ દુખ પાવા ॥
 નાથ દૈવ કર કવન ભરોસા ।
 સોષિઅ સિંધુ કરિઅ મન રોસા ॥
 કાદર મન કહું એક અધારા ।
 દૈવ દૈવ આલસી પુકારા ॥
 સુનત બિહસિ બોલે રઘુબીરા ।
 એસેહિં કરબ ધરહુ મન ધીરા ॥
 અસ કહિ પ્રભુ અનુજહિ સમુઝાઈ ।
 સિંધુ સમીપ ગએ રઘુરાઈ ॥

પ્રથમ પ્રનામ કીન્હ સિરુ નાઈ ।
 બૈઠે પુનિ તટ દર્ભ ડસાઈ ॥
 જબહિં બિભીષન પ્રભુ પહિં આએ ।
 પાછેં રાવન દૂત પઠાએ ॥

[દોહા ૫૧]

સકલ ચરિત તિન્હ દેખે ધરેં કપટ કપિ દેહ ।
 પ્રભુ ગુન હૃદયેં સરાહહિં સરનાગત પર નેહ ॥
 પ્રગટ બખાનહિં રામ સુભાગી ।
 અતિ સપ્રેમ ગા બિસરિ દુરાગી ॥
 રિપુ કે દૂત કપિન્હ તબ જાને ।
 સકલ બાંધિ કપીસ પહિં આને ॥
 કહ સુગ્રીવ સુનહુ સબ બાનર ।
 અંગ ભંગ કરિ પઠવહુ નિસિચર ॥
 સુનિ સુગ્રીવ બચન કપિ ધાએ ।
 બાંધિ કટક ચહુ પાસ ફિરાએ ॥
 બહુ પ્રકાર મારન કપિ લાગે ।
 દીન પુકારત તદપિ ન ત્યાગે ॥
 જો હમાર હર નાસા કાના ।
 તેહિ કોસલાધીસ કે આના ॥
 સુનિ લહિમન સબ નિકટ બોલાએ ।
 દયા લાગિ હૈંસિ તુરત છોડાએ ॥
 રાવન કર દીજહુ ચહ પાતી ।
 લહિમન બચન બાચુ કુલઘાતી ॥

[દોહા પર]

કહેહુ મુખાગર મૂઢ સન મમ સંદેસુ ઉદાર ।
 સીતા દેઈ મિલહુ ન ત આવા કાલુ તુમ્હાર ॥
 તુરત નાઈ લછિમન પદ માથા ।
 ચલે દૂત બરનત ગુન ગાથા ॥
 કહત રામ જસુ લંકા આએ ।
 રાવન ચરન સીસ તિન્હ નાએ ॥
 બિહસિ દસાનન પૂંછી બાતા ।
 કહસિ ન સુક આપનિ કુસલાતા ॥
 પુનિ કહુ ખબરિ બિભીષન કેરી ।
 જાહિ મૃત્યુ આઈ અતિ નેરી ॥
 કરત રાજ લંકા સઠ ત્યાગી ।
 હોઈહિ જવ કર કીટ અભાગી ॥
 પુનિ કહુ ભાલુ કીસ કટકાઈ ।
 કઠિન કાલ પ્રેરિત ચલિ આઈ ॥
 જિન્હ કે જીવન કર રખવારા ।
 ભયઉ મૃદુલ ચિત સિંધુ બિચારા ॥
 કહુ તપસિન્હ કે બાત બહોરી ।
 જિન્હ કે હૃદયૈ ત્રાસ અતિ મોરી ॥

[દોહા પ૩]

કી ભઈ ભેંટ કિ ફિરિ ગએ શ્રવન સુજસુ સુનિ મોર ॥
 કહસિ ન રિપુ દલ તેજ બલ બહુત ચકિત ચિત તોર ॥
 નાથ કૃપા કરિ પૂંછેહુ જૈસેં ।
 માનહુ કહા કોધ તજિ તૈસેં ॥

મિલા જાઈ જબ અનુજ તુમ્હારા ।
 જાતહિં રામ તિલક તેહિ સારા ॥
 રાવન દૂત હમહિ સુનિ કાના ।
 કપિન્હ બાંધિ દીન્હે દુખ નાના ॥
 શ્રવન નાસિકા કાઠેં લાગે ।
 રામ સપથ દીન્હેં હમ ત્યાગે ॥
 પૂંછિહુ નાથ રામ કટકાઈ ।
 બદન કોટિ સત બરનિ ન જાઈ ॥
 નાના બરન ભાલુ કપિ ધારી ।
 બિકટાનન બિસાલ ભયકારી ॥
 જેહિં પુર દહેઉ હતેઉ સુત તોરા ।
 સકલ કપિન્હ મહું તેહિ બલુ થોરા ॥
 અમિત નામ ભટ કઠિન કરાલા ।
 અમિત નાગ બલ બિપુલ બિસાલા ॥

[દોહા ૫૪]

દ્વિબિદ મયંદ નીલ નલ અંગદ ગદ બિકટાસિ ।
 દધિમુખ કેહરિ નિસઠ સઠ જામવંત બલરાસિ ॥
 એ કપિ સબ સુગ્રીવ સમાના ।
 ઈન્હ સમ કોટિન્હ ગનઈ કો નાના ॥
 રામ કૃપાં અતુલિત બલ તિન્હહીં ।
 તૃન સમાન ત્રૈલોકહિ ગનહીં ॥
 અસ મૈં સુના શ્રવન દસકંધર ।
 પદુમ અઠારહ જૂથપ બંદર ॥

નાથ કટક મહું સો કપિ નાહીં ।
 જો ન તુમ્હહિ જીતે રન માહીં ॥
 પરમ ક્રોધ મીજહિં સબ હાથા ।
 આયસુ પૈ ન દેહિં રઘુનાથા ॥
 સોષહિં સિંધુ સહિત ઝષ બ્યાલા ।
 પૂરહિં ન ત ભરિ કુધર બિસાલા ॥
 મદિ ગદ મિલવહિં દસસીસા ।
 ઐસેઈ બચન કહહિં સબ કીસા ॥
 ગર્જહિં તર્જહિં સહજ અસંકા ।
 માનહું ગ્રસન ચહત હહિં લંકા ॥

[દોહા પપ]

સહજ સૂર કપિ ભાલુ સબ પુનિ સિર પર પ્રભુ રામ ।
 રાવન કાલ કોટિ કહું જીતિ સકહિં સંગ્રામ ॥
 રામ તેજ બલ બુધિ બિપુલાઈ ।
 સેષ સહસ સત સકહિં ન ગાઈ ॥
 સક સર એક સોષિ સત સાગર ।
 તવ ભ્રાતહિ પૂંછેઉ નય નાગર ॥
 તાસુ બચન સુનિ સાગર પાહીં ।
 માગત પંથ કૃપા મન માહીં ॥
 સુનત બચન બિહસા દસસીસા ।
 જૌં અસિ મતિ સહાય કૃત કીસા ॥
 સહજ ભીરુ કર બચન દઢાઈ ।
 સાગર સન ઠાની મચલાઈ ॥

મૂઢ મૃષા કા કરસિ બડાઈ ।
 રિપુ બલ બુદ્ધિ થાહ મેં પાઈ ॥
 સચિવ સભીત બિભીષન જાકેં ।
 બિજય બિભૂતિ કહાં જગ તાકેં ॥
 સુનિ બલ બચન દૂત રિસ બાઢી ।
 સમય બિચારિ પત્રિકા કાઢી ॥
 રામાનુજ દીન્હી યહ પાતી ।
 નાથ બચાઈ જુડાવહુ છાતી ॥
 બિહસિ બામ કર લીન્હી રાવન ।
 સચિવ બોલિ સઠ લાગ બચાવન ॥

[દોહા પદ (ક), (ખ)]

બાતન્હ મનહિ રિઝાઈ સઠ જનિ ઘાલસિ કુલ ખીસ ।
 રામ બિરોધ ન ઉબરસિ સરન બિષ્ણુ અજ ઈસ ॥
 કી તજિ માન અનુજ ઈવ પ્રભુ પદ પંકજ ભુંગ ।
 હોહિ કિ રામ સરાનલ બલ કુલ સહિત પતંગ ॥

સુનત સભય મન મુખ મુસુકાઈ ।
 કહત દસાનન સબહિ સુનાઈ ॥
 ભૂમિ પરા કર ગહત અકાસા ।
 લઘુ તાપસ કર બાગ બિલાસા ॥
 કહ સુક નાથ સત્ય સબ બાની ।
 સમુઝહુ છાડિ પ્રકૃતિ અભિમાની ॥
 સુનહુ બચન મમ પરિહરિ કોધા ।
 નાથ રામ સન તજહુ બિરોધા ॥

અતિ કોમલ રઘુબીર સુભાગી ।
 જઘપિ અખિલ લોક કર રાગી ॥
 મિલત કૃપા તુમ્હ પર પ્રભુ કરિહી ।
 ઉર અપરાધ ન એકઉ ધરિહી ॥
 જનકસુતા રઘુનાથહિ દીજે ।
 એતના કહા મોર પ્રભુ કીજે ॥
 જબ તેહિં કહા દેન બૈદેહી ।
 ચરન પ્રહાર કીન્હ સઠ તેહી ॥
 નાઈ ચરન સિરુ ચલા સો તહાં ।
 કૃપાસિંધુ રઘુનાયક જહાં ॥
 કરિ પ્રનામુ નિજ કથા સુનાઈ ।
 રામ કૃપાં આપનિ ગતિ પાઈ ॥
 રિષિ અગસ્તિ કીં સાપ ભવાની ।
 રાછસ ભયઉ રહા મુનિ ગ્યાની ॥
 બંદિ રામ પદ બારહિં બારા ।
 મુનિ નિજ આશ્રમ કહું પગુ ધારા ॥

[દોહા ૫૭]

બિનય ન માનત જલધિ જડ ગએ તીનિ દિન બીતિ ।
 બોલે રામ સકોપ તબ ભય બિનુ હોઈ ન પ્રીતિ ॥
 લછિમન બાન સરાસન આનૂ ।
 સોષોં બારિધિ બિસિખ કૃસાનૂ ॥
 સઠ સન બિનય કુટિલ સન પ્રીતી ।
 સહજ કૃપન સન સુંદર નીતી ॥

મમતા રત સન ગ્યાન કહાની ।
 અતિ લોભી સન બિરતિ બખાની ॥
 ક્રોધિહિ સમ કામિહિ હરિકથા ।
 ઊસર બીજ બઝેં ફલ જથા ॥
 અસ કહિ રઘુપતિ ચાપ ચઢાવા ।
 યહ મત લહિમન કે મન ભાવા ॥
 સંધાનેઉ પ્રભુ બિસિખ કરાલા ।
 ઉઠી ઉદધિ ઉર અંતર જવાલા ॥
 મકર ઉરગ ઝષ ગન અકુલાને ।
 જરત જંતુ જલનિધિ જબ જાને ॥
 કનક થાર ભરિ મનિ ગન નાના ।
 બિપ્ર રૂપ આયઉ તજિ માના ॥

[દોહા પટ]

કાટેહિં પઈ કદરી ફરઈ કોટિ જતન કોઉ સીંચ ।
 બિનય ન માન ખગેસ સુનુ ડાટેહિં પઈ નવ નીચ ॥
 સભય સિંધુ ગહિ પદ પ્રભુ કેરે ।
 છમહુ નાથ સબ અવગુન મેરે ॥
 ગગન સમીર અનલ જલ ધરની ।
 ઈન્હ કઈ નાથ સહજ જડ કરની ॥
 તવ પ્રેરિત માયાં ઉપજાએ ।
 સૃષ્ટિ હેતુ સબ ગ્રંથનિ ગાએ ॥
 પ્રભુ આયસુ જેહિ કહું જસ અહઈ ।
 સો તેહિ ભાંતિ રહેં સુખ લહઈ ॥

પ્રભુ ભલ કીન્હ મોહિ સિખ દીન્હી ।
 મરજાદા પુનિ તુમ્હરી કીન્હી ॥
 ઢોલ ગવાંર સૂદ્ર પસુ નારી ।
 સકલ તાડના કે અધિકારી ॥
 પ્રભુ પ્રતાપ મેં જાબ સુખાઈ ।
 ઉતરિહિ કટકુ ન મોરિ બડાઈ ॥
 પ્રભુ અગ્યા અપેલ શ્રુતિ ગાઈ ।
 કરૈં સો બેગિ જો તુમ્હહિ સોહાઈ ॥

[દોહા પ૮]

સુનત બિનીત બચન અતિ કહ કૃપાલ મુસુકાઈ ।
 જેહિ બિધિ ઉતરૈ કપિ કટકુ તાત સો કહહુ ઉપાઈ ॥
 નાથ નીલ નલ કપિ દ્વૌ ભાઈ ।
 લરિકાઈં રિષિ આસિષ પાઈ ॥
 તિન્હ કેં પરસ કિએં ગિરિ ભારે ।
 તરિહહિં જલધિ પ્રતાપ તુમ્હારે ॥
 મેં પુનિ ઉર ધરિ પ્રભુ પ્રભુતાઈ ।
 કરિહઉં બલ અનુમાન સહાઈ ॥
 એહિ બિધિ નાથ પયોધિ બંધાઈઅ ।
 જેહિં યહ સુજસુ લોક તિહું ગાઈઅ ॥
 એહિં સર મમ ઉત્તર તટ બાસી ।
 હતહુ નાથ ખલ નર અઘ રાસી ॥
 સુનિ કૃપાલ સાગર મન પીરા ।
 તુરતહિં હરી રામ રનધીરા ॥

દેખિ રામ બલ પૌરુષ ભારી ।
હરષિ પયોનિધિ ભયઉ સુખારી ॥
સકલ ચરિત કહિ પ્રભુહિ સુનાવા ।
ચરન બંદિ પયોધિ સિધાવા ॥

છં૦— નિજ ભવન ગવનેઉ સિંધુ
શ્રી રઘુપતિહિ યહ મત ભાયતી ।
યહ ચરિત કલિ મલહર
જથામતિ દાસ તુલસી ગાયતી ॥
સુખ ભવન સંસય સમન દવન
બિષાદ રઘુપતિ ગુન ગના ।
તજિ સકલ આસ ભરોસ
ગાવહિ સુનહિ સંતત સઠ મના ॥

[દોહા ૬૦]

સકલ સુમંગલ દાયક રઘુનાયક ગુન ગાન ।
સાદર સુનહિં તે તરહિં ભવ સિંધુ બિના જલજાન ॥

ઈતિ શ્રીમદ્રામચરિતમાનસે સકલકલિકલુષવિધ્વંસને
પઞ્ચમઃ સોપાનઃ સમાપ્તઃ ।

(સુંદરકાંડ સમાપ્ત)

॥ શ્રીહનુમતે નમઃ॥

હનુમાન ચાલીસા

(દોહા)

શ્રી ગુરુ ચરન સરોજ રજ, નિજ મનુ મુકુરુ સુધારિ,
બરનઉ રઘુબર બિમલ જસુ, જો દાયકુ ફલ ચારિ.
બુદ્ધિહીન તનુ જાનિકે, સુમિરૌં પવન-કુમાર,
બલ બુદ્ધિ બિદ્યા દેહુ મોહિં, હરહુ કલેસ બિકાર.

(ચૌપાઈ)

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુન સાગર । જય કપીસ તિહું લોક ઉજાગર ॥
રામ દૂત અતુલિત બલ ધામા । અંજનિ-પુત્ર પવનસુત નામા ॥
મહાબીર બિક્રમ બજરંગી । કુમતિ નિવાર સુમતિ કે સંગી ॥
કંચન બરન બિરાજ સુબેસા । કાનન કુંડલ કુંચિત કેસા ॥
હાથ બજ અરુ ધ્વજા બિરાજૈ । કાંધે મૂંજ જનેઉ સાજૈ ॥
સંકર સુવન કેસરીનંદન । તેજ પ્રતાપ મહા જગ બંદન ॥
વિદ્યાવાન ગુની અતિ ચાતુર । રામ કાજ કરિબે કો આતુર ॥
પ્રભુ ચરિત્ર સુનિબે કો રસિયા । રામ લખન સીતા મન બસિયા ॥
સૂક્ષ્મ રૂપ ધરિ સિયહિ દિખાવા । બિકટ રૂપ ધરિ લંક જરાવા ॥
ભીમ રૂપ ધરિ અસુર સંહારે । રામચંદ્ર કે કાજ સંવારે ॥
લાય સજીવન લખન જિયાયે । શ્રીરઘુબીર હરષિ ઉર લાયે ॥
રઘુપતિ કીન્હી બહુત બઝાઈ । તુમ મમ પ્રિય ભરતહિ સમ ભાઈ ॥
સહસ બદન તુમ્હરો જશ ગાવૈં । અસ કહિ શ્રીપતિ કંઠ લગાવૈં ॥
સનકાદિક બ્રહ્માદિ મુનીસા । નારદ સારદ સહિત અહીસા ॥
જમ કુબેર દિગપાલ જહાં તે । કબિ કોબિદ કહિ સકે કહાં તે ॥
તુમ ઉપકાર સુગ્રીવહિ કીન્હા । રામ મિલાય રાજ પદ દીન્હા ॥
તુમ્હરો મંત્ર બિભીષન માના । લંકેસ્વર ભએ સબ જગ જાના ॥

जूग सहस्र जोजन पर भानू । लील्यो ताहि मधुर इल जानू ॥
 प्रभु मुद्रिका भेलि मुष माहीं । जलधि लाँघि गये अयरज नाहीं ॥
 दुर्गम काज जगत के जेते । सुगम अनुग्रह तुम्हरे तेते ॥
 राम दुआरे तुम रभवारे । छोट न आशा बिनु पैसारे ॥
 सब सुष लहै तुम्हारी सरना । तुम रच्छक काहू को डर ना ॥
 आपन तेज सम्हारो आपै । तीनों लोक डाँक तें काँपै ॥
 भूत पिसाय निकट नहिं आवै । महाभीर जब नाम सुनावै ॥
 नासै रोग हरै सब पीरा । जपत निरंतर अनुमत बीरा ॥
 संकट तें अनुमान छुड़ावै । मन कम भयन ध्यान जो लावै ॥
 सब पर राम तपस्वी राजा । तिन के काज सकल तुम साजा ॥
 और मनोरथ जो कोई लावै । सोई अमित ज्वन इल पावै ॥
 यारों जूग परताप तुम्हारा । है परसिद्ध जगत उजियारा ॥
 साधु संत के तुम रभवारे । असुर निकंदन राम दुलारे ॥
 अष्ट सिद्धि नौ निधि के दाता । अस बर दीन जानकी माता ॥
 राम रसायन तुम्हरे पासा । सदा रहो रघुपति के दासा ॥
 तुम्हरे भजन राम को पावै । जनम जनम के दुष बिसरावै ॥
 अंत काल रघुबर पुर जाई । जहाँ जन्म हरि-भक्त कडाई ॥
 और देवता यित्त न धरई । अनुमत सेई सर्व सुष करई ॥
 संकट कटै मिटै सब पीरा । जो सुभिरै अनुमत बलबीरा ॥
 जै जै जै अनुमान गोसाईं । कृपा करहु गुरु देव की नाई ॥
 जो सत बार पाठ कर कोई । छूटहि बंदि महा सुष छोई ॥
 जो यह पढ़ै अनुमान यालीसा । डोय सिद्धि साषी गौरीसा ॥
 तुलसीदास सदा हरि येरा । कीजै नाथ हृदय मँड उेरा ॥

(दोहा)

पवनतनय संकट हरन, मंगल मूरति रूप;
 रामलभन सीता सहित, हृदय बसहु सुर भूप.

॥ छति ॥

શ્રીરામાયણની આરતી

આરતિ શ્રીરામાયણ કી । કીરતિ કલિત લલિત સિય પી કી ॥
ગાવત બ્રહ્મદિક મુનિ નારદ । બાલમીક બિગ્યાન બિસારદ ॥
સુક સનકાદિ સેષ અરુ સારદ । બરનિ પવનસુત કીરતિ નીકી ॥ ૧ ॥
ગાવત બેદ પુરાન અષ્ટદસ । છઠો સાસ્ત્ર સબ ગ્રંથન કો રસ ॥
મુનિ જન ધન સંતન કો સરબસ । સાર અંસ સંમત સબહી કી ॥ ૨ ॥
ગાવત સંતત સંભુ ભવાની । અરુ ઘટસંભવ મુનિ બિગ્યાની ॥
બ્યાસ આદિ કબિબર્જ બખાની । કાગભુસુંડિ ગરુડ કે હી કી ॥ ૩ ॥
કલિમલ હરનિ બિષય રસ ફીકી । સુભગ સિંગાર મુક્તિ જુબતી કી ॥
દલન રોગ ભવ મૂરિ અમી કી । તાત માત સબ બિધિ તુલસી કી ॥ ૪ ॥

શ્રીહનુમાનજીની આરતી

આરતી કીજૈ હનુમાન લલા કી । દુષ્ટદલન રઘુનાથ કલા કી ॥ ટેક ॥
જાકે બલ સે ગિરિવર કાંપૈ । રોગ-દોષ જાકે નિકટ ન ઝાંપૈ ॥ ૧ ॥
અંજનિ પુત્ર મહા બલદાર્ઠ । સંતન કે પ્રભુ સદા સહાર્ઠ ॥ ૨ ॥
દે બીરા રઘુનાથ પઠાયે । લંકા જારિ સીય સુધિ લાયે ॥ ૩ ॥
લંકા સો કોટ સમુદ્ર સી ખાઈ । જાત પવનસુત બાર ન લાઈ ॥ ૪ ॥
લંકા જારિ અસુર સંહારે । સિયારામજીકે કાજ સંવારે ॥ ૫ ॥
લક્ષ્મણ મૂર્છિત પડે સકારે । આનિ સજીવન પ્રાન ઉબારે ॥ ૬ ॥
પૈઠિ પતાલ તોરિ જમ-કારે । અહિરાવન કી ભુજા ઉબારે ॥ ૭ ॥
બાયેં ભુજા અસુર દલ મારે । દહિને ભુજા સંતજન તારે ॥ ૮ ॥
સુર નર મુનિ આરતી ઉતારે । જૈ જૈ જૈ હનુમાન ઉચારે ॥ ૯ ॥
કંચન થાર કપૂર લૌ છાઈ । આરતિ કરત અંજના માર્ઠ ॥ ૧૦ ॥
જો હનુમાન(જી)કી આરતિ ગાવૈ । બસિ બૈકુંઠ પરમપદ પાવૈ ॥ ૧૧ ॥